

FEHÉRMEGYEI

NAPLO

Előfizetői árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1.50 K.
3 óra 3 K.	3 óra 4.50 K.
6 óra 6 K.	6 óra 9.— K.
1 évre 12 K.	1 évre 18.— K.

Megjelenik minden hétköznapi este 8 órakor.

Beszerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

Budapest

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazás díjazás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Az eddigi hadikölcsönjegyzés nem elég, még több kell. E felszólítás nem azokra vonatkozik, akik eddig is megtették kötelességüket, hanem szól azokhoz, akik vagy nem jegyeztek, vagy nem annyit, mint a mennyi elvárható lett volna.

Bevándorlás

Magyarország nagyobb városainak, így Székesfehérvárnak idegenforgalma a háború utolsó évében rendkívül megnövekedett. Osztrák és német honosok ezek, akik országaik rossz élelmiszeri viszonyai elől menekülnek a vendégszerető Magyarországra és itt szívesen fogadják az utolsó falatot is testvériesen megosztják velük.

Ilyen a magyar. És ilyen volt három év, tíz év előtt is. Amikor mesterségesen akarták növelni az idegen forgalmat, nem jöttek. Pedig akkor is volt jó kenyérünk és meleg vendégszeretefünk. Csakhogy akkor az osztrákoknak, meg a németnek is volt kenyere, a vendégszeretet pedig mit sem ért nekik akkor; kifütyölték, lenevették.

Most örvend, ha beengedjük és adunk neki egy kis ennivalót és szeretettel beszélünk vele. Fordult a világ, nagyot, összékvavarta az embereket, a barátokból ellenséget, az ellenségek közül barátokat csinált s ez így lesz, amíg a fajok vérgengszere tart. Amíg szükségünk lesz egymásra. Azután minden megváltozik, mert a fejlődés, az előbbreválóság féltékenysége, az irigység újra feketévé teszi a lelkeket.

Olvassuk épen a budapesti államrendőrség egyik jelentését, amelyet máskor örvendetes jelenségeket tartalmazna. Most gondolkodóba ejt. Budapesten a jelenben 1950 osztrák és német honos tartózkodik, nyaral, éllemeződik. Laknak és étkeznek drága, nehéz pénzekért; százezresek, milliószámok, akik gyomruktól mit sem sajnálnak, de amit szemük; szájuk megkíván, azt már csak a magyar hazában kaphatják meg, önülük már kifogyott. A lakásoknak oly magas ára sohse volt, mint most. Es ha Budapesten vannak

minálunk is. Ez a példa, a lakás árak emelése, meg az árdrágítások példája olyan ragadós és elvörös Székesfehérvárnak már nem kell sok példamutatás. Nem is arról van szó, hogy kilökjük mi ezeket a bevándorlókat, ne adjunk nekik kenyeret, meg egyebet. De mindenesetre egy kis óvatosságra inti hatóságainkat a befogadásnál és szí-

gorubb ellenőrzést parancsol. Mert másként magunkat rövidítjük meg, a végén meg gesztenye liszthez sem jutunk.

Vendégszerető nép vagyunk, ezt álljuk is, még akkor is, ha csak szorultságból és kényszerítésből ismerik el ezt szomszédaink. De magunknak, gyermekeinknek is tartozunk annyival, hogy egy kissé önzők legyünk.

A Phoebus-per a törvénszéken.

Székesfehérvár pervesztes lett.

Sokkal magasabb áramdíjakat fizetünk.

A türelmetlenül és kíváncsian várt Phoebus részvénytársaság áramdíj emelési perének befejeződött. Negyszer volt tárgyalás az ügyben s most végre ítélet hoztak. Megfelelőbe lehet ugyan a város, de kevés reménytel lehet. A per rövid története a következő:

A Phoebus villanytársaság 1916. október 1-én 50 százalékos áremelést kért a várostól. Az áremelés csak a magánfogyasztásra, a háború utáni 2 évig vonatkozott és a megváltási árba nem lett volna beszámítható. A város természetesen nem vette tudomásul. A részvénytársaság bejelentése sem volt oly formában téve, hogy a város elfogadhassa. Ezzel megkezdődött a bonyodalmak. A város bizottságot küldött ki, hogy tárgyaljon a villanygyárral. A bizottságnak hosszú tárgyalás után sikerült 80 százalékkal meggyeveznie. A meggyezés közgyűlés elé került s ott a bizottság javaslatát leszávták. A közgyűlés többsége ugyanis csak kisebb százalékot lett volna hajlandó megfizetni. Ezzel azután teljesen felborult az egyezkedés utja. Megindult a per s azt a villanytársaság indította a város közönsége ellen. Negyszer volt tárgyalás, március 12-én, május 3-án, június 8-án és június 15-én. Az utolsón ítélethozatalra került a dolog.

A törvénszéki tárgyalás bírói Molnár Jenő dr. Balogh Gyula és dr. Seidel voltak. A jegyzőkönyvet Vámos Dezso vezette. A várost dr. Kistelek

Károly főügyész, a részvénytársaságot pedig dr. Papp János ügyvéd, udvari tanácsos képviselte. Szakértők voltak a telep részéről Hollós József miniszteri műszaki főtanácsos, a város részéről Tarján Géza dr. főmérnök. A törvénszék részéről Gröbner Géza, a győri villanygyár fizetigazgatója.

A törvénszék hosszas tárgyalás után a következőképpen ítélt az áramemelési perben: Joga van a részvénytársaságnak 1916. október 1-től kezdődőleg a békekötés napjától számított 6 hónap elteltéig a) a magánfelelő által magánvilágításért mérő óra ellenőrzése mellett 100 watt óránként fogyasztott villamárám 6 fill. egységárat 30-95 százalékkal felemelni, továbbá, hogy 7-85 fillér egységárat ugyane fogyasztók által havonként fizetett 1 kor. óradíj helyett 131 fillért szedhessen és ennek a megállapításnak a keretén belül magánfogyasztók által magánvilágításért 1916. okt. 1. előtti általános vagy külön szerződés által megállapított díjakat (áram és esetleges óradíj) 30-95 százalékkal felemelje; b) a magánfogyasztók által erőátviteli célokra haktovattóránként az eddigi 3 fill. egységárat 0-25 fillérrel felemelve 3-925 fillért szedhessen.

Kötelezi a várost, hogy a közvilágítás és az erőátvitelre szolgáltatott áramdíjaknak eddigi fizetett áramdíj helyett szintén 1916. okt. 1. től kezdődőleg a békekötés utáni 6 hónapig 30-95 százalékkal magasabb összeget fizessen vagyis tavalyi okt. 1. től dec. 31. ig közvilágításért eddigi 4095 kor. 24 fill. helyett 5362

kor. 12 fillért, folyó évi jan 1. től a közvilágítás címén, banknak fizetett 25,000 koronán felül évenként a felperesnek fizetett 13000 korona utalvány helyett 17023 korona 50 fillért, továbbá 1916 okt. 1. től kezdődőleg közvilágítási többlet világításért 16 gyertyás lámpákért az eddigi 15 fillér helyett 1.964. fillért, a 10 amperes ivlámpákért az eddigi 15 fill. helyett 19.64 fillér egységárat a város mint magánfogyasztó által saját céljaira és számájára fogyasztott áramért 100 watt óránként és pedig a világítási áramért 4 fill. egységárat helyett 5.228 fill. egységárat, erőátviteli célokra fordított áramért pedig az eddigi 1.2 fill. egységárat helyett 1.57 fill. egységárat fizessen; az eddig lejárt részleteket 15 nap alatt az ezután járandókat pedig a mindenkori esedékesség napján. Ezenfelül elmarasztalja alperest a felperes javára 11000 korona perköltségben.

Az áramdíjemelés tehát

30-95 százalékkal, együttvéve azonban az összes emelés körülbelül 52 százaléknak felel meg.

A szakértői vélemény szerint a telep többletkiadása 50000 K volt, Hollós és Gröbner véleménye szerint 75000 K. A szakértői vélemények alapján találta a bíróság a 80-95 százalékos emelést jogosultnak. A részvénytársaságnak mindenesetre több az üzemből, mindent drágább, tud megzerezni, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a befektetéseket, amelyre szerződés szerint köteles lett volna, a háború alatt nem kellett végrehajtania. Az ítélet legmeglepőbb része az, hogy az óradíjat is felemelték. A közönség sokszorosan kifizette már az áramórás órákat, nagyon sok belőlük csak ócskavasra való, s most azokután is többet kell fizetni.

Az ítélet mindenesetre egy közönségre, mint a városra nézve súlyos terhet jelent. Ha a közgyűlés a tanácsai határozatot elfogadja, akkor olcsóbb áramdíjemelést kellene fizetnünk. Továbbá a közvilágítás díját nem emelték volna, egy szintén a megváltási árba sem lett volna beszámítva. (Igy a megváltási szakértők szerint 200000 koronánál többet fog kerülni.) Igaz, a részvénytársaság a per alatt azután meg

Egyes szám ára 4 fillér.

nagyobb követeléssel. 75%-os emeléssel áll elő, ez azonban mind csak ügyes fogás volt, hogy minél többet állapítsanak meg részére. Az összes emelés a városnak és a közönségnek circa fél milliót jelent. Így számítják a szakértők. A városnak a fellebezésről 15 napon belül kell gondoskodnia. Így tehát még az egész ügyre visszatérünk.

A bicskei álhős.

Letartóztatott malom-igazgató.

A bicskei csendőrség a budapesti katonai rendőrség megkeresésére letartóztatta Fried Lajost, a bicskei Aranka-gőzmalom aligazgatóját. Fried Lajos ötvenhét rovtomultu ember. Hét évet töltött a számcsúvjári és a váci fegyházban. Tavalyelőtt önként jelentkezett katonai szolgálatra és a harcúterem felvitte a tizedesi rangig. A múlt évben Budapestre érkezett, de ekkor már tisztihelyettesi egyenruhát viselt, vári Fried Lajosnak nevezte magát és kérkedett a hőstetteivel, amelyekért, mint mondotta, kilenc kitüntetést kapott.

Mellén csakugyan ott ékeskedett a kilenc medália. Az osztrák és magyar kitüntetésekön kívül viselte a német vaskereszt szalagját és egyik bajor rendjelet is.

Néhány nap előtt a katonai rendőrség egyik tisztje megis-

merkedett vele kávéházban. Gyanúsnak találta az öreg vitézt, érdeklődött utána a rendőrség nyilvántartási osztályában és ekkor kiderült róla, hogy többszörösen büntetett gonosztevő. A múlt évben került Bicskére, ott a budapesti Korpaközponthoz ajánlatára felvették az Aranka-gőz-

malomba. Itt ügyes munkájával csákhámar aligazgató lett.

A katonai rendőrség utastársára Budapestre fogják vinni, mert azonkívül, hogy a tisztihelyettesi ruhát és a kitüntetések jogtalanul viselte, alapos a gyanu, hogy katonakorában több szélhámossgót követett el.

Reális költségvetést akar Székesfehérvár.

A függőkölesönök megszüntetése.

Szigoru takarékoság az egész vonalon.

A számtani tudományban a vezér zsonglorsikert a bank-meretek az községi számadások szokták elérni. A banknál rendszerint az a baj, hogy sok a pénz s azt kell eltüntetni. A költségvetéseknél pedig kevés szokott lenni, itt a kiadások. Ennek megszerkesztésén tehát az a fontos, hogy a kevés pénzből minden kiadásra kerüljön.

A költségeloirányzat megköszítésénél nagy gondot fordítanak arra, hogy a pótdadó kulcsa hirtelen ne emelkedjék, mert az legkevésbé rokonszenves dolog a polgárság előtt. A kiadás pedig állandóan több lesz, s ezzel a bevételi források, sajnos, nem szoktak lépést tartani. A különbözetet azután az ugnyevezett függőkölesönökkel szokás elintézni. Hogy a pótdadó rohamosan ne emelkedjék, a költségeloirányzat alapos megfésülést szokott kapni. A meg-

fésülés persze eredménytelen, mert övközben mégis csak előhúskannak a redukált tótelek az eredeti szükségletek nagyságában s ezekre kell a függőkölesön. A tulságosan redukált költségeloirányzatot természetesen egyáltalában nem lehet reálisnak nevezni, ennek következménye azután, hogy reális gazdálkodásról sem beszélhetünk.

E szempontból indul ki Székesfehérvár főszámvéveje is, amikor beadványban arra kéri a polgármestert, hogy reális költségvetést készítsünk. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha mindenki idejében beadja a számvéveőségnek a jövő évi szükségletet és a költség eloirányzatot lelkiismeretesen készíti és még lelkiismeretesebben betartja. Mert ha valahol sok pótkiadás lesz azáltal, hogy nem köti magát a költségeloirányzathoz, akkor hiábavaló volt a reális költségvetés, az év

mégis függőkölesönökkel végződik.

Városunk háztartásának költségvetésében — mondja a főszámvéveő beadvány-évtizedekre visszamenőleg évről-évre az a hiba volt, hogy nem a szükség lehetett mért fedezetekről gondoskodták, hanem, hogy a községi pótdadó ne emelkedjék, a vissza nem sorozható fejlődést úgy iparkodták elodázni, hogy a költségvetést egy meghatározott pótdadó kulcsához szabták. Természetesen a már év elején elégtelenül megállapított hitel nem volt elegendő a kiadások fedezésére, örökös hiteltulépés, póthittel és függőkölesönök kellett a bajon segíteni. Mondani sem kell, hogy e rendszertelenségnek, amely pénzügyileg ugyancsak káros, egyszer már végtét kellene vetni. Így például a nyugdíjpénztárból a házipénztári hiány elosztására 109.500 koronát, a nyugdíjintézet pénztárból 78.000 koronát vettünk kölcsön. A folyó évi költségeloirányzat összeállításánál például vámpénztári költségvetés üfennirtási rovatán törölt 19.000 korona is már mint szükséglet jelentkezik és emiatt 22.000 K. függőkölesönt kénytelen a város igénybevenni. Legtöbb ideje — mondja — nemcsak a főszámvéveő. hanem mindenki, hogy a költségvetés az összes reális szükségleteket fellelje, annak adatait az egyes szakhivatalnok a legkömolyabb mérlegelés után állítsák össze; mert csakis így lehet elérni, hogy a költségvetés korlátait mindenki megtarthassa és azokat át ne léphesse.

Kíváncsiak vagyunk, hogy e javaslatnak mi lesz az eredménye.

Elérte már a hatodik hadikölcsön az előző kölcsonöket, de ismételjük, ez nem elég! A háboru harmadik esztendej e nemcsak véradóban, de anyagi áldozatban is többet kíván.

Fehérvári gazdák mint nagybérlők.

Lapunk olvasói előtt sem ismeretlen, hogy id. Knitthofer Károly, Szalczgruber József és Fekete József fehérvári földműves gazdák a múlt évben kivették Merán János gróf nagybirtokos 2200 holdnyi birtokát, Kisfalud pusztát. A birtok előzőleg Kegél György csalaj nagybirtokos bérlete volt, utána Haas Jakab kereskedő vette bérbe, ő nem találattván alkalmasnak, Merán gróf többeknek, köztük elsősorban a mi derék és minden jó ügy jöleklit fölkarolójának, Széchenyi Viktor gróf főispánunknak ajánlatára, a mi három jómódu gazdáknak adta bérbe a szép, de utóbb hanyatlásnak indult birtokot.

Lapunk egyik barátja a napokban végignézte az egész területet, kíváncsi levén, hogy milyen a gazdálkodás az olyan gazdák kezében, akik kilépve a kisgazda megszokott kereteiből, nagy fába vágják a fejszéjüket és a mostani modern gazdálkodás fokozott igényeit állanak szemben, nem teljesítik-e be rajtuk azoknak a vészmadaraknak a jövendőlése, akik a kisgazdát a nagy vállalkozásra képteleneknek tartják s a biztos bukást olyan örvénynek

tekintik, amely a vakmerő embereket előbb-utóbb el fogja nyelni.

Aki gyönyörködni óhajt a mi népünk helyes gazdasági érzékében, praktikus, okos vállalkozási szellemében, menjen el Kisfaludra s azt fogja érezni, amit e sorok írója érez, hogy a lelke megteit gyönyörűséggel s minél tovább gondolkozik fölötté, annál inkább arra a meggyőződésre jut, hogy ami fehérvári gazdáinknak rá kell lépni az új csapásra s ezen a területen kell érvényesíteni a föld iránt érzett rajongó szeretetet.

Kisfalud 2200 holdnyi területe nagyobb felében szántóföld, kisebb felében legelő s kaszáló. Bérösszege 36 ezer korona az első évben, azután évről-évre emelkedő összeg. Mikor a mi gazdáink átvették, hiányzott az instrukció, az állatok s kemény akarat és erős vállalkozási szellem kellett hozzá, hogy minden megfelelő szükségletet előteremtessenek. A pénz nem sajnálták. Közél fél millió koronát adtak ki állatokra, gépekre, s egyéb berendezésre. Van nagyszabású gulyájuk, s abban a fehérvári gazdák nyaraló borjui is nagy számban vannak. Ezek szaporítják a trágyát, mert a

jó termést elsősorban a jól megmunkált és minél bővebben trágyázott földektől várják. Van tehenészetük s a legelő egy részét a Reich testvérek állattjai legelik. A réteket harmados negyedes részért a környékbeli gazdáknak adták ki, szilvagy a kukorica és répa földeket. Vetőmagot Eszterházy gróf csakvári uradalmából, Csaláról s más nagy uradalmakból szereztek be — mindenhonnan a legjobbat és legeritkeesebbet. S igazán örvendetes, hogy a nagy uradalmak milyen szivesen jártak kezükre a mi derék gazdáinknak.

A munkaerő részben hadifoglyokból kerül ki, ezek a körülményekhez képest jól és becsületesen dolgoznak, mert emberségesen bánunk velük. Nem egy kijelentette, hogy a háboru után hazanéz s ha az asszony meg a gyerekek megvannak még, elhozza őket, ha elveszték, egyedül is eljön, de ő itt szebbnek találja a világot.

Minden megvan, ami egy nagy uradalomban szükséges: cséplőgépek, kovács, bognár, molnár stb. s ami a legfőbb: megvan a mindennek mindig utána néző gazda szeme, aki reggel 3 órától késő estig mindenütt ott van, ahol a kormányzóra szükség van. Ispán, botos ispán stb. nem szükséges, mert azt a gazdák maguk

képviselik, egymást tökéletesen megértve és bölcsen összetartva.

800 hold szemes gabonával bevett terület általában igen jó s ha aratás előtt még esőt kap, jó közép-termést ígér. 800 hold kaszáló jó szénatermés ígérkezik, utána egy részen a tehenek legelnek. Kukorica, répa, krumpli, köles stb. eső után epekedik s biztat a reménységgel.

Mindezt pedig azért irtuk le, hogy az új vállalkozásokra gazdáink és a város figyelmet is felhívjuk. Ismeretes a mi népünk földhűsége. Föld is van körülöttünk elég, hiszen a nagy uradalmakban majdnem mindenütt bérlők ülnek.

A gazdáknak meg kell ragadni minden kínálkozó alkalmat a bérléggazdálkodásra. A város pedig álljon a gazdák mögé — ha kell — támogassa őket a maga erkölcsi súlyával, sőt az sem lenne helytelen dolog, amiről Havranék Géza idejében szó volt, hogy pl. a fővényi uradalmat a város vette volna bérbe s kisebb 100—200 holdas parcellákban bocsátotta volna a gazdák rendelkezésére.

Azt a becsületes szeretetet, amely a mi népünket a földhöz köti, azt a feszülő munkaerőt és előretörékvést, amelyért csak dicsejt érheti őket, értékesíteni kell a magyar faj javára.

Rosszul számít az, aki a további harcot azzal akarja megakadályozni, hogy nem ad pénzt, mert a háború azért nem fog véget érni, az állam teremt pénzt, ha másképpen nem, kényszer útján.

Az új kormány üdvözlése.

A helybeli függetlenségi párt kifejezést adott afölötti örömeinek, hogy a Tisza-kormány bukása után Esterházy Móric grófot Ő Felsége a kormány megalakításával bizta meg. Az üdvözlés a következőképpen szól:

Nagyméltóságos Miniszterelnök Ur,
Kegyelmes Uram!

Kormányzásának kezdetén engedje meg, hogy a székesfehérvári függetlenségi és 48-as párt nevében Nagyméltóságodnak szerencsé kívánatokat kifejezem. Kérjük a magyarok Istenét, hogy e nehéz időben segítse Nagyméltóságodat és munkatársait, hogy az elvállalt nagy munkát, hazánk nemzeti jogainak érvényesítését és demokráciákus átalakítását, a reményteljes új korszak megalapozását és kiegészítését eszközölniök sikerüljön. Mély tisztelettel maradok Nagyméltóságodnak

Székesfehérvár, 1917. június 16.

dr. Holly Géza,

a székesfehérvári függetlenségi és 48-as párt elnöke.

Hasonló szellemben üdvözölte a párt Apponyi Albert grófot a függetlenségi párt vezérért és Zichy Aladár grófot a néppárt vezérért.

HIREK.

— Eljegyzés. Renaud Madleine, Renaudné felsőbányai iskolai francia tanárnő leányát eljegyezte Jean Cassa Beaugencyből. Jean Cassa többszörösen kitüntetett főállású francia hős, marseillei kínai selyem árúháza bevettl cégnek egyik képviselője. Renaud Madleine a háború kitörése előtt ment vissza Franciaországba s ott most a beaugencyi hadikórháznak főápolónője.

— Kórorvosnő. A sárosi kórorvosi állást ideiglenesen dr. Heinrich Alizell, Heinrich Béia földbírtokos leányával töltötték be. A vármegye első orvosnőjét általános díszlettel halmozták el s az egész vidék nagyrabecsült orvosi tudományát.

— Katolikus népszövetség tagjainak figyelmébe. F. hó 17-én, vasárnap délután fél 5 óra körül népszövetségi értekezlet lesz a Távirat-utca 6. sz. alatti, s arra az összes tagok, férfiak és nők megjelenését kéri a helyigazgatóság.

— Függetlenségük ülése. A 48-as függetlenségi kör választmányára a politikai helyzet megbeszélése végett csütörtökön este 8 óra körül a kör helyiségében ülést tart.

— Liszt-pazarlásért. Ságó Lajos rendőrkapitány többieket megbüntetett liszt-pazarlásért. Hatósági engedéllyel vásároltak gabonát s azt a meghatározott idő előtt elfogyasztották s most lisztjegyekért jelentkeztek. Azzal védekeztek, hogy katonai hozzátartozóknak a frontra küldték kenyeret, azért fogyott el idő előtt. A rendőrkapitány e védekezést nem fogadta el, hanem valamennyit megbüntette.

— Hangverseny a Lövdében. Vasárnap délután a Lövdéskerében a Hadszegélyző pénztára javára hangverseny lesz. Kezdete fél 5 órakor. Belépődíj: személyijegy 30 fillér. Családjegy 1 kor. Katonajegy 20 fillér. Lövdészegetlyi tagok nem tartoznak belépődíjat fizetni.

— Rökkantegyület gyűlése. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyeletének székesfehérvári fiókpénztára június hó 29-án (Péter és Pál napján) délután 3 óra körül a városbánya nyagyteremben tartja XX-ik évi rendező közgyűlést s arra az egyelet tagjait és az egyesületünk iránt érdeklődő nagy közönséget meghívják. A közgyűlés napirendje a következő: Elnöki megnyitó. A választmány évi jelentése. Zárózámadás elfogadása és a felmentvény megadása. Központi évi jelentés előterjesztése. A tisztikar kiegészítése. Küldöttek választása. Indítványok és új tagok felvétele.

— A hadiárvának. Dr. Csapary László tósokberendi ciszterciia plebános a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra 143 55 koronát a (tósokberendi Szent Antal persely adománya) küldött. A köszönettel fogadott jölelkü adományt a hadiárvaház alaphoz csatoltuk.

— Nem lesz drágább a kávé. Káthy Lajos báró a Közéletvezetői Hivatal elnöke rendelkezést adott ki, s abban közli, hogy a kávé mai maximális ára július hó 15. érvényben marad.

— Olasz lap a honvédekről. Egy olasz nagy napilap Magyarországban a háborúban viselt szerepéről a következőket írja: Mi mindent beszéltünk mi a lovágias magyar népről, amelyről még most is azt reméltük, hogy ki fogja bontani Kossuth Lajos lobogóját. A mi katonáink most már tudják, hogy a honvédek a monarchia legbüszkébb és legszorosabban összetartó katonái és hogy a honvédek soráiban az ellenséges hadsereg legelső és legbecsesebb csapata küzd.

— A balatonszabadi hadiárva gyermekszanatórium megnyitása. A Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület humánus intézményeink sorában a legelsőök közé küzdötte fel magát, egy hatalmas alkotással lép a háború szerencsétlen beteg árvaiknak védelmezői közé. Magyarán az áldozatokkal megépítette ugyanis Siófok szomszédságában Balatonszabadin a hadiárva első gyermekszanatóriumát 225 ágyval. Oly időben tehát, amikor a nemzeti gyermekvédelem a legelőtöbbször, megnyílik egy korszakos gyermekvédelmi hajlék, amelyben a Balaton áldásait és a tudomány erejével segíteni a nemzet örökre letűnt hőseinek beteg árvaik. Onnált elektromos telepet, külön vasúti megálló létesített a fenyvesekkel gyönyörűen beültetett közvettlen a Balaton partján elterülő hatalmas telepben, s benne a modern higiénia minden eszközével felszerelt pavilonok várják a hadiárva első csoportját. Az intézet összes helyei díjtalanok és mindössze csak azt kell a belyegtelen folyamatosan igazolni, hogy az árva atyja a jelen háborúban elesett. A kérvények a Zsófia Gyermekszanatórium Országos Egyesületéhez VIII. Stáhy utca 15. szám küldendők. E kétségekívül legirgalmasabb feladatokra hivatalos intézet fenntartási költségei érdekében fordul a gyermekszanatórium az ország társadalomához Rákosi Jenő „A szivekhez” című lapokban lekötött gyönyörű szövegével oly kérelem, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét és gondoljon némi adománnyal azokra a szerencsétlen beteg árvaikra, akiknek megmenekését tüzte feladatául a Balatonszabadi hadiárva gyermekszanatórium. Adományokat lapunk is elfogad, míg iverket a gyermekszanatórium központ küld, nála a folyamódáshoz szükséges orvosi bizonyítvány mint is megszereshető.

— A földhöz vagdosott tényérok. Barasford lord, volt admirális, az angol gyárosok egyesületének lakomáján, amelyet egy előkelő londoni hotelben tartottak meg, tőszjja közben felemelte tényérját és így szólott:

— Lássák, ez a tarthatatlan állapot! Errel megfordította tényérját, annak fenekéről a következőt olvasta le: „Bancher Testvérek, Holborn, London. Gyár: Weiden Németország”. Alig hogy kijette a szavakat, óriási csörsömpölés hatásolt, mert a jelenlevők valamennyien a földhöz vágták tényérjaikat.

— A piacról. — De szép tej feje van!
— Csak volt, mert eladtam.
— Aztán mit kapott kend liter jéért?
— Négy pengót, egy pófont, meg nyolc napot.

— A hadiárvának és hadi-rokkantak gyermekeinek tovább tanulása. A hadiárva és hadi-rokkantak gyermekei a középfokú és felsőbb iskolai tanulmányok folytatására ösztöndíjat vagy nevelő-intézeti helykedvezményt nyerhetnek. E iskolák lehetnek: 1. általános középfokú iskolák, (gimnázium, real, polgáriiskola stb.) 2. alsófokú szakiskolák (földmívelésiskola, vincellériskola stb.) 3. középfokú szakiskolák, (felsőipariskola, felsőkereskedelmi iskola, tanítóképző stb.) és 4. felsőbb iskolák, (tudományegyetem, jogakadémia, mtegyetem, keleti kereskedelmi iskola, képművészeti iskola stb.) A nevelési személynkénti segélyösszegek helyben 400—500—600 K. más helyen 600—700—800 K. a tanulmány foka szerint. A rendezet részletesen felsorolja a segély nyelvényének feltételeit és elsőbbségi körülményeit. A pályázatok az Országos Hadigondozó hivatal hírdeti meg s bírálja mag a hozzá érkező kérvényeket.

— Rövid hírek.

A segélyeztetettek ez uton hívja fel a városi segélypénztár, hogy június hóra járó segélyüket legkésőbb 18 án hétfőn délelőtt 12 óráig vegyék fel, mert a pótfizetési nap csak 30 án lesz.

A segélypénztár ezuton hívja fel a harctéren rokkantá lett katonákat és a harctéren elesettek családjait, kik június segélyüket még nem vették fel, hogy 17 én vasárnap és 18 án hétfőn pótfizetési nap lesz részükre reggel 8—10 óráig.

Színházber, A színházi bizottság az elégedett színházért egyenlő részben osztja ki a színtársulat tagjai között. Valamennyinek címébe küldi meg a realés összeget.

Székesfehérvárott egy szolid intelligens rokkant katoná megfelelő állást keres. Bővebb felvilágosításért a seregélyesi jegyzőhöz kell fordulni.

— Szeplő, májfolt, pörnsés, arctisztatlanság ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Lactine), és az párszori használat után az arcot bársonyimává és hófehérre teszi. Egy kis tégely 1-20 K. Nagy tégely 2 K. Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

— Bojtorján hajszesz korpasodás, hajhullás ellen; üvegje 2 korona, Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszser a Siórk-pasztila. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűts Róbert királyi téri gyógyszerárban.

Nagyszerti gyártmányú és gyermekföldvételek a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. szolid egységek árak. Telefon 334.

Blous-ujdonások!

Crepp, Grenadin, Voal, Selyem, Japonais Crepp de chine és fehér kézvel himzettékben nagy választék

Vermes áruházában.

Színház.

Az Uránia mozgószínház hírel.

Az Uránia színház igazgatója közli:

Egy szép galliciai zsidóleány szomorú története kerül Fény és árny címmel ma és vasárnap az Uránia vásznára. A főszerepet az újabban feltűnt mozcisillag Mia May játssza, ő nemcsak szépségével, de művészi játékával is rohamosan meghódította a mozik közönségét. Hétfőn és kedden két elsőrangú Nordisk kép kerül színre az egyik a „Huszárvirtus” Psylander és Else Fröhlich főszereplésével. A másik egy bájos dráma, címe „Az éjféli látogató” és ez olyanok számára készült, kik a gyermekeket igazán szeretik.

Önkéntes árverési hirdetemény.

Néhai Vinicai Ferenc hágyatékhöz tartozó szfehérvári 2,675, számú betétben Á. t. 1-sor szám alatt fölvetett 412 négyszögöl kiterjedésű lakház és udvar, mely forgó utca 4' szám alatt van, az örökösök által ügyvédi irodámban f. év jun. hó 17. rispjának délelőtt 10 órakor önkéntes árverésen a legjöbbit ígérőnek el fog adatni. A föl-tételek irodámban megtudha-jók.

Dr. Angeli Ödön
ügyvéd

APRÓHIRDETÉSEK.

Bármínemű eladásánál, vételnél, lakáskeresésnél, kiadásnál a legalkalmasabb és legcéltörtevényesebb mód, ha az apró hirdetekben közzétesszük. A hirdetés eredménye tekintettel a Fejérmegyei Napló rendkívül nagy elterjedtségére, biztos. A Fejérmegyei Naplót Székesfehérvárott az egész város olassza, mindenütt megtalálható. Sőt a vármegye minden községben nagy elterjedtségnek örvend. — Ezenkívül az ország minden részébe jár, sőt külföldre is. Az apróhirdetés díjszabása olcsó, 10 szög 1 korona. Aazonfelül minden szó 5 fillér. Vastagabb betűkkel kétszeres ár fizetendő. Az apróhirdetés levelezőlap, telefon útján is feladható. Vidékről legcélszerűbb postautalványon küldeni a szöveget és a hirdetési árt. Az apróhirdetéseknél szerződés köthető s akkor díj kedvezmény is jár.

Egy család házat keresek megvételre. Lövölde-utca, Buretelep környékén. Cim a kiadóhivatalban.

Gáz utca 8 számú ház szabad kézből eladó. Tudakozódni ugyanott és dr. Molnár János ügyvédnél lehet.

A szikvizgyár részvénytársaság Palotai-utca 2. szám alatt levő gyárában kocsist szikviz széthordásra jöfizetéssel és percentel azonnal alkalmaznak. Jelenkezni a gyár üzem igazgatójánál lehet.

Egy ház kiadó Kecskemét. 5. sz. alatt. Két istállóval, két szobával, egy konyhával és mellékhelyiséggel. Tudakozódni Kecskemét 15. sz. a.

Darabos várpalotai szén szoba fűtésre, akna szén cseplésre, üzemekhez azonnali szállításra vagononként és kicsinyben Budapest 92. sz. alatt megrendelhető. — Mész és téglá is kapható.

Töke befektetésre igen alkalmas nagyobb ingatlanok és házhelytelkek a város belterületein eladó. Bővebbet Leszlernél, Basa-utca.

Szakácsnőt felvesznek Kégl György utca 16.

Két rétró a fű eladó. Tudakozódni lehet Kertalla-ú. 62. sz. a.

Egy 8 ló erős benzín-motoros cseplő garnitúra eladó. Fazekas-utca 4.

Két ügyes fiu pincéranulónak felvételnél. Rédey Vilmos vendéglőjében, Kossuth utca.

Hármas szekrény, íróasztal elköltözés miatt eladó. Szunyog-ú. 11. sz. alatt bővebbet.

Mész darabos nagyban és kicsinyben kapható Budapest 92. sz. alatt.

Gánóczy-féle ház, Jókai-utca 3. szám alatt szabadkézből eladó. Tudakozódni a házmeslernél.

Veszünk pergetett mézet legmagasabb napi árában. Kérünk mennyiség megjöjölésével ajánlatot Strausz Testvérek, Székesfehérvár, Simor utca 23.

Modern portálos nagy üzleti-helyiség, Kossuth u. 4. számú házban aug. 1 re, esetleg azonnal kiadó.

Finom kárpitos munkákat Márton Károlynál rendeljen. Házhoz is elmegy megrendelésre. Árszabásai a legolcsóbbak. Bank u. 6.

Nemes krizantim patánta különféle színű fajtákból kapható: Széchenyi-utca 26.

Utcai és piaci árusításra magas jutalék mellett elárusított keresetnek. Tizennégy éven felüliek jelentkezhetnek a kiadóhivatalban.

Uránia színház.

Hétfőn és kedden, június hó 18 és 19 én:

Psylander és Else Fröhlich főszereplésével

Huszárvirtus.

Vigjáték 3 felvonásban.

Nagyszabású pótműsor.

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Székhérvár sz. kir. város polgármesterétől 5064/1917. közél. szám.

Felhívás margarin beszerzésre.

Az Országos Közélelmezési Hivatal 45.685/1917. VIII. számú rendelete alapján felhívom az intézményeket, vállalatokat üzleteket, amelyek élelmezési célokra rendes zsir hiányában, illetve ennek pótlásául megfészes zsiradékok, margarint igénybe venni kívánnak, hogy ez igényüket 3 napon belül a városi közlelmezési hivatalnál (Bierbaue-rház I. emelet 20. sz.) okvetlenül jelentsek be, mert később beérkező igények legalább is egy óra figyelembe vehetők nem lesznek.

Apollo - színház.

Hétfőn és kedden,

június hó 18, és 19 én:

Két sláger egy műsoron!

A fekete Orchidea.

Indiai történet 3 felvonásban.

Főszereplő Karthlyn Williams.

Áz inkognitó völégény

Kacagató vigjáték 3 felv.

Hegyi vasut Borzen mellett

Temészet után.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor,

Rendes helyárak.

Legszebb hadijótekonyságot gyakorolja,

A VILÁGHÁBORU ÁRVÁIT SEGITI MEG, HA LEVELEZÉSÉNÉL ZÁRÓBÉLYEGÜL: — A MŰVÉSZI KIÁLLITÁSU

dr. Prohászka Ottokár hadiárvház LEVÉLZÁRÓ BÉLYEGEIT

HASZNÁLJA. — KAPHATÓ:

Horváthné és Rónainé papírkereskedésében Kossuth-utca. — Két és tíz filléres levélzáróbélyeg.

LEGDIVATOSABB NŐI ÉS LÁNYKA SELYEM- és SZALMAKALAPOK.

UJDONSAG kalaptólap, virágok és szallagokban.

Nagy választék blousokban!

Bőr s sárcipők olcsó árban.

kaphatók: Kováts Antalnál, Városház-tér.

Még most is vannak tömött érszények, amelyek érintetlenek, ezeket kell kinyitni. Az eddigi öt hadikölcsön oly annyira biztos és jó üzletnek bizonyult, hogy valósággal érthetetlen az a tartózkodás és félszeg gondolkodásmód, amellyel egyes körökben találkozunk.